

OECD ülevaated haridussüsteemi ressurssidest: Eesti

(Euroopa Komisjoni rahalisel toel)

Peamised järeldused

Ülevaate autorid: Paulo Santiago, Anthony Levitas, Péter Radó ja
Claire Shewbridge

Esitluse autor: Paulo Santiago, vanemanalüütik, Hariduse ja
oskuste direktoraat, OECD

Pressikonverents -

Ürituse korraldanud Haridus- ja Teadusministeerium

Tallinn, 6. aprill, 2016

OECD ülevaated haridussüsteemi ressurrssidest: Eesti (Euroopa Komisjoni rahalisel toel)

Uuringu ülesehitus:

- **Eelvisiit** 26-27. juunil, 2014, OECD ja Euroopa Komisjoni esindajad; **Põhivisiit** 20-27. oktoobril 2014, ekspertide meeskond.
- **Ekspertide meeskond**: 2 OECD esindajat; 2 välist eksperti (Anthony Levitas, Péter Radó) [lisaks Euroopa Komisjoni märkused]
- **Keskenduti**: hariduse rahastamine; koolivõrk; õpetajaamet
- **Partneriks** Haridus- ja Teadusministeerium – kes koostas riigi taustaraporti
- **Visiidil kohtuti** 200 inimesega, kes esindasid väga suurt osa erinevatest gruppidest; 45 kohtumist; külastati ka koole Narvas, Tallinnas, Tartus, Jõhvis ja Vaivaras.

OECD ülevaated haridussüsteemi ressurrssidest:

www.oecd.org/edu/school/schoolresourcesreview.htm

OECD ülevaated haridussüsteemi ressurssidest: Eesti

Peamised järeldused

Juhtimine ja koolivõrk - analüüs

- **On mitmeid tugevusi:**
 - Eesti haridussüsteem on kõrgetasemeline ja edendab õiglust
 - Haridussüsteemi juhitakse selgetest strateegilistest eesmärkidest lähtuvalt ning hariduspoliitika arengu jälgimine on lihtne
 - Hariduse kohalikul tasandil juhtimine on kasulik ning seda tasakaalustab horisontaalne aruandekohustus
- **On mitmeid väljakutseid:**
 - Vastutuse jagunemine keskvalitsuse ja KOVide vahel on ebaselge, lisaks on vähe koostöömehhanisme
 - Koolivõrgu korrastamisega peab jätkama
 - Rohkem haridusliku erivajadusega õpilasi tuleb kaasata tavakoolidesse ning venekeelsed õpilased ei saa piisavalt tuge
 - Kutseharidusel on madal staatus, kõrge väljalangevus ning vähe kasutatakse töökohapõhist õpet

Juhtimine ja koolivõrk - soovitused

Jätkata koolivõrgu korrastamisega edendades selleks erinevate haridust administreerivate tasemete koostööd

Muuta vastutuse jagunemine selgemaks ja parandada KOVide võimekust

Koolivõrgu korrastamiseks on võimalik kasutada erinevaid strateegiaid

Julgustada KOVide vahelist koostööd ja parandada planeerimist

Muuta kutseharidus atraktiivsemaks ja parandada selle efektiivsust

Laiendada kaasavat haridust ja pakkuda venekeelsetele õpilastele eesti keele õppeks suuremat tuge

Mitmeid võimalusi: Sulgeda või ühendada väikesed koolid; lähestikku paiknevad koolid jagavad ressursse; moodustada ühe juhimise ja eelarve all olevaid kobarkoole.

Hariduse rahastamine - analüüs

- **On mitmeid tugevusi:**
 - Arvestades valitsussektori väiksust, on hariduse rahastamine märkimisväärne
 - Rahastamismudel on survestanud kohalikke omavalitsusi koolivõrku korrastama
 - Koolidel on märkimisväärne autonoomia oma eelarve kasutamiseks
- **On mitmeid väljakutseid:**
 - Mitmetes valdkondades on riigi eelarvele oluline surve, samal ajal esineb ebaefektiivsust
 - Keskvalitsus saadab koolivõrgu korrastamise kohta ebaselgeid signaale
 - Koolivõrgu korrastamiseks tehakse vähe koostööd
 - Erakoolide avalik rahastamine ja uutele erakoolidele koolituslubade andmine tekitab muret

Hariduse rahastamine - soovitusel

Peamised ebaefektiivsuse tekitajad: väikesed koolid ja klassid; erakoolide riigipoolne rahastamine; hariduslike erivajaduste ja kutsehariduse rahastamine

Kohandada hariduse rahastamist parandamiseks ressursside kasutust

Lua koolivõrgu korrastamiseks jõulisemad ajendid (miinimum klassisuurus)

Karmistada gümnaasiumivõrgu korrastamist

Efektiivsuse kasvust saadavat tulu suunata prioriteetsetesse valdkondadesse

Muuta erakoolide riiklikku rahastamist; uue kooli koolivõrgu sisenemise vajadus peab olema tuvastatud

Tugevdada kutsehariduse rahastamist

Prioriteetsed valdkonnad: alushariduse kvaliteet (riiklik rahastamine) ja õpetajate ja koolijuhtide töötasud

Õpetajad – analüüs

- **On mitmeid tugevusi:**
 - Keskvalitsuse juhitud õpetajate palgatõus näitab, et õpetajaamet on tähtis
 - Õpetajate kutsestandardid on väljatöötatud
 - Kohalikul tasandil on õpetajaressursside haldamiseks märkimisväärne autonoomia
 - Uus kompetentsipõhine karjäärisüsteem on kasutuselevõetud
- **On mitmeid väljakutseid:**
 - On märke, et õpetajaid on liiga palju
 - Koolides kasutatavad õpetajatele töötasude määramise kriteeriumid on vähe läbipaistvad
 - Õpetajatel on kompetentsipõhisel karjäärisüsteemil edasiliikumiseks vähe ajendeid
 - Puudub väline süsteem hindamaks õpetajate koolisisest hindamisprotsessi

Õpetajad – soovitused

Parandada õpetajaameti staatust ning kohandada õpetajaressursse tulenevalt koolivõrgu korrastamisest

Seoses koolivõrgu korrastamisega töötada välja strateegiad õpetajate ümberjaotamiseks, ümberpaigutamiseks ja pensionile saatmiseks

Muuta õpetajate kooliväline hindamine kohustuslikuks

Nõudma, et koolid töötaks välja õpetajate hindamistulemustest lähtuva karjäärisüsteemi

Tugevdada õpetajate koolisest hindamist kui õpetajate arengu peamist protsessi

Parendada koolijuhtide rolli koolis ning õpetajate kutsestandardite kasutust

Rohkem infot

www.oecd.org/edu/school/schoolresourcesreview.htm

Thank
You!